

85. møde.

Fredag den 25. marts kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler stats- og udenrigsministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om gennemførelse af overenskomst om retsstillingen for NATO-styrker og af protokol om NATOs militære hovedkvarterer.

Udvalget angående forslag til lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger med flere lovforslag har afgivet tillægsbetænkning over forslag til lov om børnetilskud, forslag til lov om ændring i loven om den fælleskommunale udligningsfond (vedrørende udskrivningen af fælleskommunal indkomstskat for skatteåret 1955—56 m. v.), forslag til lov om ændring i lov om afgift af forlystelser, forslag til lov om ændringer i biografteaterloven (bevillingsafgift), forslag til lov om forlængelse af ændringer i lov om omsætningsafgift af motorkøretøjer, forslag til lov om en tillægsafgift af visse motorkøretøjer m. v. for finansårene 1955—56 og 1956—57, forslag til lov om tillæg til lov om afgift af motorkøretøjer m. v. og forslag til lov om ændringer i statsbaneloven.

Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje (skyldneres udtagelsesret ved udlæg og udpantning, ophævelse af retsplejeudvalget m. v.) har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i postloven har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Ombudsmandsudvalget har afgivet betænkning og indstilling angående valg af folketingets ombudsmand. Eksemplarer er omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Stats- og udenrigsministeren (H. C. Hansen): Jeg har herved den ære for det høje

ting at fremsætte *forslag til lov om gennemførelse af overenskomst om retsstillingen for NATO-styrker og af protokol om NATOs militære hovedkvarterer.*

Efter Den nordatlantiske Traktats ikrafttræden har der udviklet sig et stadig stigende forsvarssamarbejde mellem Atlantlandene, der blandt andet har givet sig udtryk i, at styrker fra eet Atlantland er blevet stationeret på et andet Atlantlands territorium, og i oprettelsen af internationale militære NATO-hovedkvarterer. Der er således stationeret allierede styrker eller oprettet NATO-hovedkvarterer i flertallet af Atlantlandene. På grund af dette forøgede samkvem mellem landene er der opstået et behov for at fastsætte retsstillingen for personel, der tjenstgør på et andet Atlantlands territorium. De i så henseende anvendelige almindelige folkeretlige grundsetninger har en anden baggrund end det vidtgående militære samarbejde, der udfolder sig indenfor Atlantpagtens rammer. Det bør have i erindring, at dette samarbejde i fremtiden ikke har noget fortilfælde i historien, og det har derfor været nødvendigt og praktisk at afslutte aftaler om, hvilke rettigheder og pligter myndighederne i de i betragtning kommende lande skal have. Efter at spørgsmålet havde været henvist til en sagkyndig arbejdsgruppe indenfor Den nordatlantiske Traktats Organisation, undertegnedes 1951—52 de som bilag til lovforslaget knyttede to overenskomster. Forhandlingerne og undertegnelsen fandt sted under den forrige regerings embedsperiode, men også den nuværende regering kan tiltræde overenskomsternes indhold.

Jeg vil gerne understrege, at det klart fremgår af overenskomsten om status for Atlantmagternes styrker, at selve spørgsmålet, om der skal stationeres styrker fra eet Atlantland på et andet Atlantlands territorium, fortsat skal afgøres ved særftaler. Regeringens stilling til fredstidsstationering er uændret, og Danmarks ratifikation af aftalerne har ingen indflydelse på dette spørgsmål. Overenskomsterne får dog en vis praktisk betydning for Danmarks vedkommende, dels fordi der i Grønland er stationeret amerikanske styrker i henhold til den dansk-amerikanske aftale af 1951 om Grønlands forsvar, dels på grund af de

[Stats- og udenrigsministeren.]

ganske vist få allierede officerer, der gør tjeneste her i landet til støtte for det danske forsvar.

Det skal endvidere bemærkes, at det ifølge Parisaftalerne om Forbundsrepublikken Tysklands inddragelse i den vestlige samarbejdskreds er tanken, at allierede styrker fortsat skal være stationeret i Vesttyskland. Disse styrkers retsstilling vil indtil videre blive fastsat i overensstemmelse med den særlige Bonnkonvention af 26. maj 1952 om rettigheder og forpligtelser for disse styrker og deres medlemmer, men det er meningen, at der senere skal træffes nye aftaler på grundlag af den militære statusoverenskomst for NATO, suppleret med sådanne tilføjelser, som er nødvendige på grund af de særlige forhold, der gør sig gældende med hensyn til troppestationering i Vesttyskland.

Af de 12 oprindelige signatarlande har 8, deriblandt Norge, Beneluxlandene, USA, Frankrig og Storbritannien, nu ratificeret den militære statusoverenskomst for NATO, ligesom Grækenland og Tyrkiet har tiltrådt overenskomsten efter deres optagelse i NATO. Endvidere har 9 lande indtil nu ratificeret protokollen om retsstillingen for NATOs internationale militære hovedkvarterer. Regeringen anser det for ønskeligt, at også Danmark ratificerer overenskomsterne, og det er for at tilvejebringe den i så henseende nødvendige hjemmel, at nærværende lovforslag fremsættes.

Idet jeg iøvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, skal jeg anbefale dette til det høje tings velvillige behandling.

Formanden: Udenfor dagsordenen har den højtærede stats- og udenrigsminister ordet for at fremsætte et tidligere anmeldt forslag til folketingsbeslutning.

Stats- og udenrigsministeren (H. C. Hansen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om Danmarks godkendelse af Forbundsrepublikken Tysklands tiltrædelse af Den nordatlantiske Traktat.*

Det er ikke min hensigt i dag at fremsætte en lang redegørelse for den protokol, som hermed forelægges til tingets godkendelse,

eller for de øvrige aftaler, der i sammenhæng hermed blev undertegnet i Paris i oktober 1954. Forud for denne undertegnelse, nemlig den 19. oktober, foretoges der i denne sal en nøje gennemgang af hele dette spørgsmål og dets forhistorie; jeg kan i det hele henviser hertil samt til det skriftlige materiale, der er stillet til rådighed for tingets medlemmer. Jeg har intet at trække fra og intet at føje til de tidligere givne faktiske oplysninger om Parisaftalernes indhold og rækkevidde, idet der ikke under Atlantrådets møde i Paris i oktober 1954 blev vedtaget noget, hvorom folketinget ikke allerede er fuldtud orienteret. Den beslutning, som dette høje ting står overfor at skulle træffe, er at give sin forfatningsmæssige bekræftelse af den vedtagelse, der fandt sted den 19. oktober i fjor, og ved hvilken tinget med et meget stort flertal gav mig fuldmagt til på Danmarks vegne at undertegne den nu forelagte protokol og således bemyndige regeringen til at ratificere denne aftale.

Det aftalekompleks om Vesttysklands inddragelse i den vestlige samarbejdskreds, der blev undertegnet i Paris den 23. oktober 1954, må betragtes i sin rette sammenhæng. Dette lyder som en selvfølge, men erfaringen viser, at der er særlig grund til at understrege dette i den foreliggende sag. Spørgsmålet om Tysklands indtræden som allieret vestmagt 10 år efter den anden verdenskrigs afslutning må nødvendigvis og med rette fremkalde stærke følelser i Danmark såvel som i andre lande, hvor arrene fra krigens tid måske går endnu dybere. Tilstedeværelsen af disse følelser betyder lettere vilkår for en modagitation, som vi har været vidne til såvel i som udenfor dette høje ting. Det er vigtigt, at spørgsmålet om Tysklands inddragelse som ligeberettiget partner i den vestlige samarbejdskreds betragtes nøgternt på baggrund af den udenrigspolitiske og militære udvikling, der har fundet sted siden den anden verdenskrigs afslutning, en udvikling, der på afgørende punkter har skuffet de forventninger, vi nærede dengang. Det første og afgørende træk i denne udvikling er, at Sovjetunionen og de østeuropæiske lande siden 1945 har opretholdt og udbygget deres militære styrke til et omfang, der ikke har noget historisk sidestykke, når det gælder